

**Balatonberény Község Önkormányzata idegenforgalmi
marketingtevékenysége megújításának esetleges
lehetőségeiről**

**Előterjesztés Balatonberény Község Önkormányzata Képviselő-
testületének 2022. december 8-i rendkívüli nyilvános ülésére**

Készítette:

Horváth Péter

alpolgármester

T: Előterjesztés Balatonberény Község Önkormányzata idegenforgalmi marketingtevékenysége megújításának esetleges lehetőségeiről

Tisztelt Képviselő-testület!

Épp tíz esztendővel ezelőtt, 2012-ben készítettem el Balatonberény Község Idegenforgalmi marketing terve c. előterjesztésemet, amely a település akkori idegenforgalmi helyzetének rögzítése mellett igyekezett egyfajta jövőképpel is szolgálni.

I. ALAPELVEK

Ez az előterjesztés az akkor a Balaton-régió stratégiai tervdokumentumaival összhangban tartalmazta **jövőbeni fejlesztéseink alapelveit**. Meglátásom szerint ezen attribútumok alkalmazása ma is időszerű:

- **Fenntarthatóság és örökségvédelem:** A Balaton térséget egységes területi rendszerként kell kezelni, melynek társadalmi-gazdasági alrendszerei különlegesen erősen függenek a környezeti alrendszerének állapotától, amit jól illusztrál, hogy maga a térség egyetlen vízgyűjtőnek a része. A környezet, a táj - turisztikai kínálat minőségi és mennyiségi bővítését is szolgáló - értékmegőrzésével és fejlesztésével, valamint az érintett intézmények, szereplők együttműködésével fenntartható módon kell fejleszteni a régiót.
- **A közösségi érdekeket szolgáló és hosszú távon fenntartható fejlesztéseket kell támogatni,** szemben a rövidtávon, kimagasló egyéni hasznot hozó fejlesztésekkel.
- **Versenyképesség:** A turisztikai fejlesztésnek meghatározott indikátorok alapján mérhető eredményekkel kell igazolnia létjogosultságát (pl. az adott létesítményt felkeresők száma).
- **Összehangolt fejlesztések:** egy térség fejlesztése érdekében az adott célt szolgáló összes tevékenységek összehangolt fejlesztése szükséges. Pl. a turisztikai termékek fejlesztése a turisztikai vonzerő fejlesztésén túl, igényli a településkép megújítását, a képzett munkaerőt, az elérhetőséget, a táji értékek megóvását. A fejlesztések

összehangolása regionális szinten is jelentkezik, ami a régió bevonását jelenti a stratégia megvalósításával összefüggő támogatási döntésekbe.

- **Partnerség, együttműködés:** az adott cél eléréséhez szükséges fejlesztések megvalósításában érintett összes szereplő hatékony együttműködésének biztosítása, a vállalkozóktól, civil szervezetektől kezdve egészen az önkormányzati és kormányzati intézményekig bezárólag.

- **Valós térszerveződések követése, tájszemlélet:** a fejlesztési célokat és a kapcsolódó tevékenységeket nem feltétlenül a területi közigazgatási egységek határain belül kell korlátozni. Ilyen térségek lehetnek a helyi gazdaság szervezésénél a tradicionális tájegységek, a városok vonzáskörzetei, és a régió érdekében, de a határain túl megvalósuló közlekedési, pl. lovasturisztikai fejlesztések.

- **Tudatos térhasználat:** a környezetileg különlegesen érzékeny, ugyanakkor az emberi tevékenység eredményeitől túlsúlyolt régióban a fejlesztések térbeli elhelyezésére speciális térhasználati elveket kell megfogalmazni. Az elveknek szolgálnia kell a közkeincsek védelmét és hozzáférhetőségét, a térbeli személy-, anyag-, energia- és tudásforgalom fenntartható, biztonságos és hatékony szervezését. Mindez azt is jelenti, hogy a Balaton régióban a területrendezési és -fejlesztési tevékenységeket nagyon szorosan össze kell hangolni.

- **Szubszidiaritás:** a fejlesztésekről szóló döntéseket azon a területi szinten kell meghozni, ahol a döntésekhez a legtöbb információ rendelkezésre áll. Ez a gyakorlatban a fejlesztési támogatások megítélésébe a régió bevonását, illetve önálló döntési jogosítványainak megadását jelenti. A regionális szintű döntések meghozatalába alapvetően a régió kistérségeit, illetve a régióra vonatkozó hatáskörrel rendelkező szervezeteket, illetve a helyi lakosság egészét vagy a fejlesztés szempontjából releváns részét be kell vonni.

- **Esélyegyenlőség:** a megvalósult fejlesztéseknek biztosítani kell a férfiak és nők egyenlő hozzáférési esélyeit. A megvalósuló új fejlesztéseknek biztosítani kell a fogyatékkal élők hozzáférését.

II. BALATONBERÉNY MINT KOMPLEX TURISZTIKAI TERMÉK (KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK)

2012-ben készült előterjesztésemben négy marketingelméleti alapkérdést (4P) tettem fel (Ezeket további hárommal: /+3p/ egészítettem ki, de ezek tárgyalásától jelen előterjesztés keretében részben terjedelmi, részben logikai okokból - 3P előfeltétele a 4P - eltekintenek):

- 1. Mit adunk el? (Milyen attrakciókkal rendelkezünk?)**
- 2. Kinek adjuk? (Célcsoport meghatározás)**
- 3. Hogyan adjuk el? (Értékesítési stratégia)**
- 4. Mennyiért? (Árképzés)**

E kérdésekre 2022-ben az alábbi választ tudom megfogalmazni:

1. MIT? („A TERMÉK”/PRODUCT/ - HELYI TURISZTIKAI ATTRAKCIÓK)

Meggyőződésem szerint Balatonberényt továbbra is egyetlen nagy attrakcióként, kvázi turisztikai terméként kell értelmeznünk. Az önkormányzat feladata olvasatomban épp az, hogy ebben a „termékben” minden „résztérkép” (attrakciók, szolgáltatások: éttermek, szálláshelyek, stb.) helyét megtalálja úgy, hogy közben a szűkebb és tágabb térségünkben mint turisztikai desztinációban is pozícionálja a települést. Elsőként érdemes talán leltárt készítenünk, mivel is rendelkezünk, mit értelmezhetünk egyáltalán turisztikai attrakcióként?

Meglévő attrakcióink:

A) Nyári „élményattrakciók”:

- Községi Strand
- Naturista Strand és Kemping
- Szabadstrand

B) Kulturális attrakciók, hagyományok, épített örökség:

- Múlház
- Gótikus templom
- bábtáncoltató betlehem
- Hunyady-, Hamvas-, Bartók, Göncz-hagyomány + Kenéz László, Vörös József, Futó Elemér, Ifi Géza, Darvas Ferenc, Eőry Béla stb. hagyatéka

- szőlőhegy (múemlék pincék)
- helyi kézművesek, bor, méz, stb.
- naturizmus

C) Aktív turizmus, ökoturizmus, kutyás turizmus:

- Somoshegyi kilátó
- Hamvas Béla túraútvonal és kilátó
- Csicsergő madárles és tanösvény
- kerékpárutak
- sportpálya, kondipark
- természeti örökség (madárvilág, horgászati adottságok)
- kerékpár, túra, futás, nordic walking adottságok
- geocatching
- kutyabarát fejlesztések

D) Rendezvények:

- Kérdés, hogy önálló turisztikai attrakciónak tekintjük-e őket? Mérhető-e a hasznuk? Milyen rendezvényekre van szükségünk? A rendezvények csoportosítása
 1. Célcsoport szerint
 - a. helyi közösség
 - b. turisták
 2. Rendező kiléte szerint
 - a. önkormányzat
 - b. civil szervezet
 - c. magánvállalkozás

Lehetséges attrakciófejlesztések:

- fotópont
- sport- és szabadidőközpont (sportpálya környéke)
- Csicsergő tanösvény
- Dörc tanösvény
- kijelölt kerékpárutak hálózatának bővítése (szőlőhegy)
-

2. KINEK? (TURISZTIKAI CÉLCSOPORTJAINK)

A 2021 novemberében készült **„Balatonberény marketingkommunikációs tervének kidolgozása, összefüggésben a község turisztikai koncepciójával”** c. képviselő-testületi előterjesztésemben igyekeztem elméleti megközelítésből is indokolni egy helyi marketingkommunikációs terv elkészítésének és megvalósításának szükségességét. Ebben turisztikai célcsoportjaink meghatározásának fontosságát is felvetettem. Ez azért is fontos lenne, mert promóciós kampányaink tartalmát, csatornáit, eszközeit ehhez kell igazítanunk.

A jó célcsoportnak három ismérve van:

- specifikus: jól célozható, akár szövegírásnál akár hirdetési beállításokban
- elég nagy: „eltartja” a vállalkozást
- fizetőképes: képes és akar fizetni

Helyi adottságainkhoz igazodva az alábbi célcsoportjellemzők

- a. Demográfiai jellemzők: 1. szeniorkorú férfiak és nők 2. kisgyermekesek 0-tól 14 éves korig
- b. Geográfiai jellemzők: bel- és külföldi
- c. Pszichológiai, viselkedési jellemzők: a világra nyitott, természetet és mozgást kedvelő férfiak és nők. Hobbik: természetjárás, mozgás, horgászat, kerékpár, futás, fürdés, kutya, naturizmus stb.

3. HOGYAN? (PLACE, PROMOTION)

E dokumentum terjedelmi kereteit meghaladja annak teljes körű kifejtése, milyen módon tudnánk promotálni településünket. Ugyanakkor azt gondolom – ezt már 2021. novemberi előterjesztésemben is taglaltam – hogy az egységes turisztikai arculat kialakítása ennek elengedhetetlen feltétele.

- szlogen: rövid jelmondat, mely a cég legfontosabb üzenetét fogalmazza meg. („A Balaton zöld sarka.”)
- logo: vállalati embléma. Célja: könnyen felismerhetővé tegye a vállalatot, szervezetet és annak termékét (Van elfogadott logónk, arculati tervünk és szlogenünk, ám

az torlatozott módon, nem minden esetben tudatosan használjuk.)

- márka: név, jel, rajz, forma, szimbólum, vagy ezek kombinációja, melynek célja, hogy a vállalat, szervezet termékét megkülönböztesse a konkurencia termékétől.

A) "A Balaton zöld sarka" kifejezés definíciói:

- a. Balatonberény Község **hivatalos turisztikai szlogenje**, kiegészülve az ehhez tartozó logóval,
- b. **gondolkodásmód, életfilozófia, "berényi életérzés"**, melynek alapvetése a környezettudatosság, a természeti és épített örökségünk megbecsülése és védelme, a fenntartható fejlődés, illetve a klímavédelem **horizontális elvként** való alkalmazása az önkormányzati munka valamennyi területén.

B) Kapcsolódó tevékenységek:

- a. környezet- és klímavédelem, fenntartható fejlődés
- b. naturizmus (Balatonberényben található az ország egyik, a Balaton legnagyobb és legrégebbi naturista komplexuma. A naturizmus - nevéből is innen származik - filozófiai alapja a Rousseau-i "Vissza a természethez!" Naturista: *"akinek filozófiája az alkalmi meztelenségnél többet foglal magába: gyakran környezettudatosságot, olykor vegetarianizmust, vagy egyszerűen a természettel való szorosabb viszonyt jelent. (Ennek jele lehet a strand és a vizek tisztán tartása, a hulladék begyűjtése magunk után, a hangoskodás kerülése stb.)"* (Forrás: Wikipédia)
- c. öko-, sport/aktív turizmus fejlesztése
- d. kerékpáros turizmus fejlesztése, helyi kerékpáros és természetjáró szervezet kialakítása
- e. horgászturizmus lehetőségeinek javítása (itt van a legtöbb fogas akadó a Balatonon, remek horgászvíz a berényi partszakasz)
- f. erdei iskola továbbfejlesztése (környezettudatosságra nevelő, komplex programok kínálata a hozzánk látogatóknak)
- g. épített örökségünk (gótikus templom, múltház, régi villák, nádfedeles pincék stb.), településképp védelme, tudatos, környezettudatosságra építő településképp és településimázs kialakítása)
- h. szőlészeti, borászati hagyományok őrzése, bemutatása (szőlőhegy)

- i. kulturális örökségünk ápolása (*Bartók Béla, Hamvas Béla, KALOT, Festőház - Paál Valéria, Göncz Árpád, Németh László, Vörös József, Dr. Keve András* stb.)
- j. *Kenéz László* festő- és szobrászművész és *Futó Elemér* természetőr, író hagyatékának ápolása
- k. újabb túraútvonalak, tanösvények kialakítása ("Dörc" - Balatonberénytől a Zala torkolatáig - egyedülállóan természetes partszakasz; szőlőhegy) kialakítása
- l. strand környezettudatos továbbfejlesztése
- m. vitorlaskikötő továbbfejlesztése, csónakkikötő kialakítása
- n. közterületi szelektív hulladékgyűjtés bevezetése
- o. illegális hulladéklerakók felszámolása
- p. "papírmentes" önkormányzati hivatal és településüzemeltetési vállalat kialakítása
- q. őshonos, klímaváltozás következményeire kevésbé érzékeny fajok és sövényfélék ültetése
- r. tudatformáló programok, előadások, rendezvények szervezése
- s. további tematikus hulladékgyűjtő akciók szervezése (autógumi, elektronikai hulladék, építési törmelék, stb.)

4. MENNYIÉRT? (PRICE)

Önkormányzatunk feladata jelen esetben az egész község turisztikai pozicionálása. Saját fenntartású attrakcióink esetében nyilván közvetlenül meghatározhatjuk, milyen díj ellenében lehet igénybe venni azokat, ám miután egy település esetében komplex turisztikai attrakcióról beszélünk, a magánvállalkozások esetében azok árképzésére közvetlen hatásunk nincs.

Ugyanakkor meglátásom szerint a célcsoportok igényeit kiszolgálni képes, magas szintű, innovatív és tudatos attrakciófejlesztésekkel, marketingkommunikációval erőteljesen **befolyásolni tudjuk** a hozzánk látogatók összetételét. Fontos továbbá az is, hogy a fogyasztói, látogatói igényeket tervszerűen mérjük (pl. kérdőívek), és azokat rendszeresen közvetítsük a helyi turizmus szereplői számára.

III. HOGYAN TOVÁBB?

Ha célul tűzzük ki a professzionális településmarketing feltételeinek kialakítását, fontosnak tartom, hogy fogalmazzuk meg egyértelműen céljainkat, majd rögzítsük, milyen személyi és tárgyi feltételek megléte szükséges ezek eléréséhez.

Az alábbi cselekvési terv „kezdeményben” igyekeztem számbavenni azokat az operatív feladatokat, amelyek meglátásom szerint előttünk állnak abban az esetben, ha – az eddigi gyakorlattal szemben -valóban mélységükben és összefüggéseiken kívánunk foglalkozni a fent felvázolt kérdésekkel és megoldandó feladatokkal.

TEENDŐ	HATÁRIDŐ	FELELŐS	MEGJEGYZÉS
Stratégiai célok megfogalmazása	azonnal/folyamatosan	önkormányzat	
Cselekvési terv készítése	2023. január	önkormányzat	
Turisztikai, pályázati, kommunikációs és marketing referens munkatárs alkalmazása	2023. március	önkormányzat	költségvetési feltételek megléte esetén
Települési honlap megújítása	2023. március	önkormányzat	költségvetési feltételek megléte esetén
Stratégiai célokból fakadó további operatív feladatok számbavétele	2023. május	önkormányzat	
Helyi turisztikai szereplőkkel való kapcsolattartás módjának kidolgozása	2023. május	önkormányzat	
Települési online eseménynaptár kidolgozása	2023. május	önkormányzat	

Helyi turisztikai kiadvány és honlap elkészítése/aktualizálása	2023. május	önkormányzat	költségvetési feltételek megléte esetén
...			
...			

Ahogy azt már a Képviselő-testület 2022. január 27-i ülésére készített előterjesztésemben már megfogalmaztam, meglátásom szerint mind a stratégiai célok, mind az ezekhez kapcsolódó operatív feladatok felvázolásában és megoldásában nagy segítségünkre lehet egy olyan, teljes vagy részmunkaidős módon, esetleg megbízásos jogviszonyban alkalmazott, szakképzett munkatárs (turisztikai, pályázati, kommunikációs és marketing referens), aki az önkormányzat és a település hatékonyabb működése, illetve a lakossági szükségletek magasabb szintű kiszolgálása érdekében az alábbi, az önkormányzat eddigi működése során nem vagy csak részben megoldott feladatokat - vagy azok közül néhányat - láthatna el:

- települési marketingstratégia (és az ennek részét képező marketingkommunikációsstratégia) kidolgozása, továbbá a stratégiából, illetve a mindennapi önkormányzati gyakorlatból fakadó teendők ellátása
- az önkormányzati turisztikai, illetve településmarketing feladatainak előkészítése, folyamatos ellátása (pl. kérdőívek szerkesztése, PR-tevékenységek, közösségi médiafelületek kezelése, sajtókapcsolatok, stb.)
- külső és belső kommunikációs tevékenységek végzése (pl. kiadványszerkesztés, honlapszerkesztés, plakáttervezés, számítógépes grafikai munkák)
- pályázatfigyelés, egyszerűbb pályázatok elkészítése az önkormányzat és helyi civil szervezetek számára
- egyes pályázatok esetében projektmenedzsment feladatok ellátása
- összetettebb, külső pályázattíró által készített, illetve menedzselt pályázatok esetén az
 - önkormányzat adatszolgáltatási feladatainak ellátása, az önkormányzat képviselője,

- továbbá a pályázat sikerét elősegítő önkormányzati tevékenységek koordinálása, a nyertes pályázat fenntartási időszakban történő utókövetése
- a Képviselő-testület és az önkormányzat dolgozói részére rendszeres tájékoztatás az aktuális pályázati lehetőségekről
- innovatív ötletek, megoldások felkutatása, előterjesztése a Képviselő-testület részére

Határozati javaslat:

Balatonberény Község Önkormányzata az előterjesztésben leírtakat elfogadja és támogatja. Megbízza az alpolgármestert az előterjesztésben szereplő cselekvési terv elkészítésével.

Felelős: alpolgármester

Határidő: 2023. január

Balatonberény, 2022. december 6.

Horváth Péter

alpolgármester